

education

**Lefapha la Thuto la Bokone Bophirima
Noord-Wes Departement van Onderwys
North West Department of Education
NORTH WEST PROVINCE**

PROVINSIALE ASSESSERING

GRAAD 11

REKENINGKUNDE V2

NOVEMBER 2019

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

VRAAG 1:**1.1.1 Bereken die direkte koste per eenheid**

Direkte materiaalkoste per eenheid

768 960√/ 4 320√

R178√

3

1.1.2 Bereken die gelykbreekpunt

Gelykbreekpunt

518 400√

R400 √- R245√

3 344,5 of 3 345 tafels(√)

4

1.1.3 Is die besigheid veronderstel om tevrede te wees met die aantal eenhede vervaardig?

Ja√

Aantal tafels vervaardig is 4 320 wat meer is as die gelykbreekpunt van 3 345√√

Die besigheid maak 'n wins√

4

1.1.4 Verduidelik een rede vir die verskil in die koste oor die twee finansiële jare

ENIGE geldige rede

- Verhoging in prys van roumateriale vanaf verskaffers
- Werkers wat nie behoorlik opgelei is nie – eindig op in verlies van roumateriale
- Tekort aan interne kontrole oor roumateriaalvoorraad eindig op in diefstal√√

2

1.2.1

Grondstofvoorraad B1

2018 Maart	1	Saldo	a/b	95 000	2019 Feb	28	Goedere-in- bewing√	AJ	√535 000
2019 Feb	28	Krediteurekontrole√	KJ	√521 000			Saldo	o/d	110 500
		Bank(vraggeld)√	KJ	√29 500					
				645 500					645 500
Maart	1	Saldo	a/b	(√)110 500					

7

1.2.2

Berekening van Direkte arbeidskoste:

Fabriekslone (272 800 + 28 000) = 300 800√

Berekening van fabrieksbokoste:

Indirekte materiaal (20 500√ + 77 500√ – 18 000√) = 80 000√

Salarisse : Fabrieksvoorman = 105 000√

Instandhouding: Fabriekstoerusting (37 000√ + 11 000√) = 48 000√

Water en elektrisiteit (21 000 x 0.8) √ = 16 800√

Huur betaal (108 000 x 0.8) √ = 86 400√

Waardevermindering: Fabriekstoerusting = 60 500√

396 700(√)

15

35

VRAAG 2:**2.1.1 TWEE redes hoekom 'n Bankversoening maandeliks opgestel word**

- Om bedrog te minimaliseer✓✓
- Om die boeke van die besigheid met die van die bank te rekonsilieer.✓✓

4

2.1.2 Waarom die boekhouer tjekno. 706 gekanseleer het, in watter joernaal?

- Tjek is verouderd/ouer as 6 maande ✓✓
- KOJ✓

3

2.1.3**Bankversoeningstaat op 31 Augustus 2019**

	Debiet	Krediet
Kt saldo volgens bankstaat		6 380✓
Kt uitstaande deposito's		13 800✓
Dt uitstaande tjeks		
Nr 950	1 800✓	
Nr 980	8 400✓	
Nr 992	4 420 ✓	
Dt regstelling van fout	10 000✓✓	
Kt saldo volgens bankrekening		4 440(✓)
	24 620	24 620

Beide totale (✓)

9

2.2

Krediteurerekonsiliasie

	Krediteurerekontrolle	Krediteurelys
Saldo/totaal	184 870	170 490
(a)	- 3 100√√	
(b)		+ 16 000√√
(c)		- 4 720√√ OR -2 360 -2 360
(d)	+ 27 000√	+27 000√
	208 770	Beide vir 1 punt(√)208 770

9

2.3 Interne kontrole**2.3.1 Watter DRIE stappe moet geneem word in verband met die twee Verlore Tjeks?**

Die Bankstaat(e) moet ondersoek word om na die volgende te kyk:

- Was hierdie tjeks by die bank aangebied vir betaling.√√
- Indien hulle by die bank aangebied was vir betaling, identifiseer die begunstigdes en die bedrae op die tjek.√√
- Indien die tjeks nie vir betaling aangebied was nie, stop die betaling op die tjeks onmiddellik.√√

6

2.3.2 Wat is die implikasies om “Onttrekkings” aan te teken as “Donasies”?

Donasies sal hanteer word as 'n bedryfsuitgawe van die besigheid en sal in die Wins en verliesrekening reflekteer. Dit sal die netto wins van die besigheid verminder. Die eienaar sal dus aanspreeklik wees vir die verminderde persoonlike inkomste betaalbaar aan SAID a.g.v. die verminderde netto wins.√√

2

2.3.3 Drie voorstelle aan bestuur vir effektiewe kontantbeheer

- Die bankversoening moet maandeliks gedoen word.√√
- Die interne ouditeur moet die inskrywings in die Kontantjoernale nagaan teenoor die bron- en ondersteuningsdokumente.√√
- Daar moet verdeling van pligte wees.√√

6

39

VRAAG 3

3.1 Bateverkoperekening

2018 Junie	30	Toerusting	18 000√	2018 Junie	30	Opgehoopte waarde vermindering op toerusting√ 14 000+ 1800	15 800√√
						Debiteurekontrole√	2000√
						Verlies met verkoop van bate√	200√
			18 000				18 000

8

3.2 Vaste bate

	Toerusting
Kosprys	250 000√
Opgehoopte waardevermindering	(112 000)√
Drawaarde	138 000√
BEWEGING	
Toevoeging teen kosprys	30 000√
Bateverkope teen drawaarde	(2 200)√
Waardevermindering 25 000 + 1 500	(26 500)√√
Drawaarde	139 300√
Kosprys	262 000√
Opgehoopte waardevermindering	(122 700)√

10

3.3 Jy was onlangs aangestel as die boekhouer se assistent en jou taak vereis dat jy kontrole oor die vaste bates moet uitoefen. Gedurende die nagaan van toerusting het jy agter gekom dat 'n skootrekenaar en 'n drukker weg is. Jy ontdek tydens 'n ondersoek dat die boekhouer die toerusting gebruik sodat sy seun sy Graad 11 Rekeningkunde projek kan voltooi. Is die optrede van die boekhouer geskik?

Nee√

Hy kan nie die besigheid se bates huis toe neem vir eie gebruik nie/ misbruik van besigheidsbates/ besigheidsbates mag slegs gebruik word vir besigheidsdoeleindes
Enige ander aanvaarbare antwoorde√√

Verduidelik watter interne maatreëls in plek gestel moet word om te verhoed dat werknemers die besigheid se bates sal neem vir persoonlike gebruik.

Gereelde nagaan van die besigheid se bates teenoor die besigheid se bateregisters.
Uitteken van skootrekenaar wanneer dit vir gebruik geneem word
Enige ander beheermaatreëls√√

5

VRAAG 4

23

4.1 Debiteure-invorderingskedule

Kredietverkope		November	Desember
September	144 000	14 400	
Oktober	149 760	89 856√√	14 976√√
November	161 280	40 320√√	96 786
Desember	187 200		46 800
		144 576(√)	158 562(√)

8

4.2 Kontantbegroting vir twee maande geëindig Desember 2019

ONTVANGSTE	November	Desember
Kontantverkope	241 920	280 800√
Invordering vanaf debieture	144 576	158 562
Rente op vaste deposito		1 300√√
Huurinkomste	5 000	5 000√
TOTALE ONTVANGSTE	391 496	445 662
BETALINGS		
Kontantbetalings van voorraad	67 200√	78 000
Betalings aan krediteure	138 320	148 960√√
Betaling van lening		24 000√
Rente op lening	3 000	2 800√
Salaris insluitend bonus (winkelbestuurder)	20 000	48 000√√
Verkoopsassistent se salarisse	60 000√√	62 400
Onttrekkings	30 000	50 000√
Toerusting		20 000√
Ander bedryfsuitgawes	138 000√	145 866
TOTALE BETALINGS	456 520	580 026
Kontantsurplus (tekort)	(65 024)(√)	(134 364)(√)
Saldo aan die begin van die maand	138 400	73 376(√)
Saldo aan die einde van die maand	73 376(√)	(60 988)(√)

21

4.3 FINANSIËLE AANWYSERS**4.3.1 Brutowins op verkope**

$$\frac{350\,000 \sqrt{}}{585\,000 \sqrt{}} \times \frac{100}{1}$$

$$= 59,8\% \sqrt{}$$

4.3.2 Omsetsnelheid van voorraad

$$\frac{235\,000 \sqrt{}}{\frac{1}{2}(30\,000 + 40\,000) \sqrt{}}$$

$$= 6,7 \text{ keer} \sqrt{}$$

Kommentaar: Voorraadomsetsnelheid het afgeneem vanaf 8 keer per jaar in 2018 tot 6.7 keer in 2019. $\sqrt{\sqrt{}}$

4.3.3 Gemiddelde debiteure-invorderingstermyn

$$\frac{\frac{1}{2}(32\,000 + 35\,000) \sqrt{}}{585\,000 \sqrt{}} \times \frac{365}{1}$$

$$= 20,9 \text{ dae} \sqrt{}$$

Kommentaar: Gemiddelde debiteure-invorderingsperiode het verbeter vanaf 48 dae in 2018 na 20.9 dae in 2019. $\sqrt{\sqrt{}}$

4.3.4 Gemiddelde krediteure-betalingstermyn

$$\frac{\frac{1}{2}(43\,000 + 47\,000) \sqrt{}}{235\,000 \sqrt{}} \times \frac{365}{1}$$

$$= 69.9 \text{ dae} (\sqrt{})$$

16

45

VRAAG 5:

	Betaling aan SAID	Ontvang vanaf SAID
Kontantverkope	35 608.70√	
Kredietverkope	27 391.30√	
Kontantaankope van voorraad		23 021.74√
Kredietaankope van voorraad		16 304.35√
Kredietaankope van toerusting		4 695.65√
Maandelikse huur	NIL	NIL
Water en elektrisiteit		3 130.43√
Maandelikse brandstof	NIL	NIL
Bankkoste	NIL	166.30√
Salarisse en lone	NIL	NIL
TOTALE	63 000.00	47 318.47
BEDRAG BETAALBAAR	15 681.53(√)	

8

150